

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ด. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๘๖๖/๒๕๕๙
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๗๑๑/๒๕๕๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๔ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

นายเจเต็น อนันตบริพงษ์ ที่ ๑
นายสุไลมาน หมัดยูลีสะ ที่ ๒
นายสุรียา หว่าหล่า ที่ ๓
นางสุไร๊ะห์ โต๊ะหลี ที่ ๔
นายเจหมัด สังข์แก้ว ที่ ๕
นายสาลี มะประสิทธิ์ ที่ ๖
นายมะแอ พรหมอินทร์ ที่ ๗
นางมลียะ หีมมูเด็น ที่ ๘
นายสักการिया หมะหวังเอียด ที่ ๙
นายตอเหต เล็นอาลามิน ที่ ๑๐
นายคอบัด หมัดเมาะ ที่ ๑๑
นายมุฮัมหมัดซัดตะรี มะหะจิ ที่ ๑๒
นางขอ เหล็มน้อย ที่ ๑๓
นายวิโรจน์ สะอู ที่ ๑๔
นายรอฟัด หัดยุมสา ที่ ๑๕
นายวิทวัส มะเด ที่ ๑๖
นายโสะ หล่าโสะ ที่ ๑๗

ผู้ฟ้องคดี

ผู้พิพากษา

/นายรอเดิน...

สבתราวไทหญิง

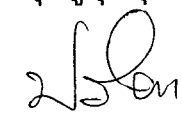
(บริยา นิลพรหม)

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ขณะเกิดเหตุมีตำแหน่งเป็นรองเลขาธิการสหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.) ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๒๕ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๓๐ เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์และหรือผู้ครอบครองรถยนต์ซึ่งรับจ้างจากกลุ่มผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ และชาวบ้านในพื้นที่อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา รวมทั้งอำเภอใกล้เคียงเห็นว่าการดำเนินการโครงการก่อสร้างท่อส่งก๊าซและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย - มาเลเซีย ที่ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบของรัฐ ทั้งกระบวนการจัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้ได้รับผลกระทบก็กระทำไปโดยไม่ชอบ รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ก็จัดทำโดยคลาดเคลื่อนไม่ครบถ้วนตามความเป็นจริงและมีหลักฐานน่าเชื่อถือได้ว่าผลการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ทรัพยากรท้องถิ่น วิถีชีวิตของชุมชน และต่อสังคมอย่างรุนแรง อันเป็นการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชาติที่เสียหายโดยส่วนรวม นอกจากนี้โครงการดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อประเทศไทยเสียเปรียบต่างชาติ โดยได้รับผลประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๕ ของผลประโยชน์ทั้งหมด ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ จึงร่วมกับประชาชนส่วนใหญ่ในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา รวมทั้งประชาชนในบริเวณใกล้เคียงร่วมกันรณรงค์คัดค้านการดำเนินการโครงการดังกล่าวด้วยวิธีการชุมนุมเรียกร้องและยื่นข้อเสนอดังกล่าวต่อรัฐบาลไทยและรัฐบาลมาเลเซีย เพื่อพิจารณาทบทวนให้ยกเลิกโครงการดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน อันถือเป็นการใช้สิทธิของประชาชนและชุมชนโดยชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๖ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ ร่วมกับประชาชนกลุ่มผู้คัดค้านโครงการก่อสร้างท่อส่งก๊าซและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย - มาเลเซีย ได้ใช้สิทธิชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ โดยรวมตัวกันเพื่อไปยื่นหนังสือเสนอข้อเรียกร้องให้ทบทวนการอนุมัติโครงการก่อสร้างท่อส่งก๊าซและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย - มาเลเซีย ต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี ณ โรงแรมเจ.บี. อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เนื่องจากคณะรัฐมนตรี รวมทั้งนายกรัฐมนตรีจะจัดให้มีการประชุมคณะรัฐมนตรี (นอกสถานที่) ขึ้น ณ โรงแรมเจ.บี. ในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ ซึ่งกลุ่มผู้คัดค้านได้ตกลงเดินทางไปในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕ เพื่อรื้อยื่นหนังสือดังกล่าวในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ โดยกำหนดพักรอ ณ สวนหย่อมใกล้อาคารจอดรถโรงแรมเจ.บี. ในการเดินทางไปชุมนุม

สำเนาถูกต้อง

/กลุ่มผู้ชุมนุม...

สมตำรวจโทหญิง

(ปริยา นิลพรหม)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชั้นเอก

กลุ่มผู้ชุมนุมได้ใช้รถยนต์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ จำนวน ๒ คัน และตกลงว่าจ้างผู้ฟ้องคดีที่ ๒๕ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๓๐ ให้นำรถยนต์กระบะและรถบรรทุกหกล้อขนส่งของและผู้ชุมนุมจากในพื้นที่ไปสู่สถานที่ชุมนุมดังกล่าวข้างต้น ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ และกลุ่มนักศึกษาผู้มีความเห็นคัดค้านโครงการก่อสร้างท่อส่งก๊าซและโรงแยกก๊าซธรรมชาติไทย – มาเลเซีย และผู้ฟ้องคดีที่ ๒๔ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อสาธารณประโยชน์ (NGOs) ทราบถึงกำหนดการดังกล่าวแล้ว เห็นว่าเป็นการดำเนินการของกลุ่มชาวบ้าน และผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ เป็นเครือข่ายในการดำเนินการ จึงเดินทางไปร่วมชุมนุมและร่วมสังเกตการณ์ในการชุมนุมดังกล่าวด้วย

ในการจัดประชุมคณะรัฐมนตรี (นอกสถานที่) ณ โรงแรมเจ.บี. อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ร่วมกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดได้จัดทำแผนรักษาความปลอดภัยการประชุมคณะรัฐมนตรี (นอกสถานที่) หมายเลขอ้างอิง สำนั น ๐๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ โดยใช้แผนกรกฎและหรือแผนรักษาความสงบแห่งชาติ (รช. ๑๔๑) เป็นแผนแม่บทในการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยการอำนวยความสะดวกป้องกันการก่อความไม่สงบเป็นความรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหน้าที่ด้วยการใช้กำลังตำรวจ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๒๐/๒๕๔๐ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต่อมาในวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา ได้มอบอำนาจให้ พลตำรวจตรี สันฐาน ชยนนท์ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา เป็น “ผู้บัญชาการเหตุการณ์” ในการส่งกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหากมีเหตุการณ์ก่อความไม่สงบเกิดขึ้น และในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕ พลตำรวจตรี สันฐาน ได้ออกคำสั่งศูนย์ปฏิบัติการตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา ที่ ๑/๒๕๔๕ แต่งตั้งผู้ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ตามแผนจนกว่าจะเสร็จภารกิจ ซึ่งในการดำเนินการตามแผนรักษาความปลอดภัยดังกล่าว เจ้าหน้าที่ตำรวจได้จัดวางกำลัง แนวลาดหนาม และแผงเหล็กกั้นขวางทางเข้าโรงแรมเจ.บี. หาดใหญ่ ไว้ทั้งหมด ๗ จุด โดยมีได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีและประชาชนผู้ชุมนุมทั้งหมดทราบโดยทั่วกันอย่างชัดเจน มีการระดมกำลังตำรวจทั้งในและนอกเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา เพื่อดำเนินการตามแผนรักษาความปลอดภัยประมาณ ๑,๐๐๐ คน และมีการจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกที่โรงแรมเจ.บี. หาดใหญ่ อันประกอบด้วย พลตำรวจเอก สันต์ ศรุตานนท์ พลตำรวจเอก วิชาชัย ภัยลี ผู้บัญชาการและรองผู้บัญชาการระดับสูงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ว่าราชการ

สำเนาถูกต้อง

/จังหวัด...

สืบตำรวจโทหญิง

[Handwritten signature]

(ปรีชา นิลพรหม)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองท่าน...

จังหวัดและรองผู้ว่าราชการจังหวัด เจ้าหน้าที่ระดับสูงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายปกครองอื่นๆ เพื่อพิจารณาสั่งการอนุมัติเห็นชอบการดำเนินการของพลตำรวจตรี สันฐาน ผู้บัญชาการเหตุการณ์ตามแผนอีกด้วย ต่อมา ในเวลาประมาณ ๒๐ นาฬิกา ของวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๕ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๖ คนขับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๒๗ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๓๐ และประชาชน นิสิต นักศึกษา กลุ่มผู้ร่วมชุมนุมได้เดินทางมาถึงอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในระหว่างการเดินทาง มีรถยนต์อำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ตำรวจขับนำขบวนมาทางถนนเพชรเกษม ขบวนได้เดินทางมาจนกระทั่งถึงทางเข้าถนนจตุตถสุนทรภู่ บริเวณวงเวียนน้ำพุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปรากฏว่าไม่อาจเดินทางต่อไปจนถึงสวนหย่อมที่ได้กำหนดนัดไว้ก่อนหน้านี้ได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ตั้งแผงเหล็กและตั้งแถวปิดกั้นอยู่บนคอสะพานจตุตถสุนทรภู่ทิศ ปิดขวางถนนจตุตถสุนทรภู่ โดยจุดสกัดกั้นดังกล่าวอยู่ห่างจากโรงแรมเจ.บี. ประมาณ ๔๐๐ เมตร กลุ่มผู้ชุมนุมจึงได้หยุดขบวนอยู่ ณ จุดดังกล่าวเพื่อรอให้ตัวแทนของรัฐบาลเข้าเจรจาทันทีให้กลุ่มผู้ชุมนุมเดินทางไป ณ สวนหย่อม อันเป็นจุดนัดหมายที่ได้กำหนดไว้ก่อนแล้ว ในการหยุดรถดังกล่าวเนื่องจากเป็นเวลาพลบค่ำ ได้เวลารับประทานอาหารเย็น และชาวบ้านบางส่วนที่นับถือศาสนาอิสลาม รวมทั้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ ได้ผลัดเปลี่ยนกันประกอบพิธีละหมาด ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๒๔ ได้เดินทางมาเองต่างหากจากกลุ่มผู้ชุมนุม โดยเดินทางมาร่วมกับเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อสาธารณประโยชน์ (NGOs) คนอื่นจากหลายองค์กรเพื่อมาสังเกตการณ์ ในระหว่างที่กลุ่มผู้ชุมนุมอยู่ระหว่างการรับประทานอาหารพักรอเวลาและประกอบพิธีละหมาดข้างต้น และผู้ฟ้องคดีที่ ๒๔ ได้อยู่ร่วมสังเกตการณ์อยู่นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งได้รับคำสั่งจากพลตำรวจตรี สันฐาน ได้ใช้กำลังเข้าสลายกลุ่มชุมนุม โดยมีเจตนาให้กลุ่มผู้ชุมนุม รวมทั้งผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ ยุติการชุมนุมคัดค้านและยื่นหนังสือร้องเรียนต่อนายกรัฐมนตรี กรณีการก่อสร้างท่อส่งก๊าซและโรงแยกก๊าซไทย - มาเลเซีย ทั้งๆ ที่ยังไม่มีเหตุตามกฎหมายอย่างเพียงพอ อันจะเป็นเงื่อนไขให้มีคำสั่งและปฏิบัติการตามคำสั่งในการเข้าสลายการชุมนุมได้ เพราะในขณะที่มีการสลายการชุมนุม ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ และกลุ่มผู้ชุมนุมได้หยุดรอผลการเจรจากับตัวแทนของรัฐบาลอยู่บริเวณหน้าแผงกั้นอย่างสงบ มิได้ทำร้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ ล้วงล้ำแผงกั้นจราจรหรือก่อความวุ่นวายอื่นใด ซึ่งเป็นการใช้เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ ตามมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ แต่ปรากฏว่า

ศาลปกครองต้อง

เจ้าหน้าที...

[Handwritten signature]

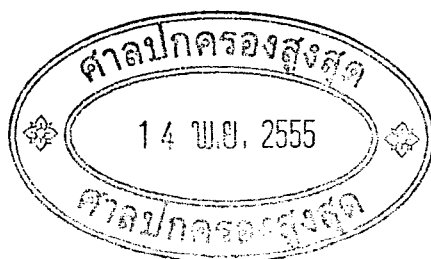
สืบตำรวจโท หุตวิ

(ปริธา นิลพรรณ)

เจ้าหน้าที่รัฐในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามกลับเป็นฝ่ายละเมิดรัฐธรรมนูญ ด้วยการขัดขวางการใช้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการชุมนุมโดยสงบ ปราศจากอาวุธของประชาชน โดยการสั่งการและดำเนินการใช้กระบองและไล่เป็นอาวุธเข้าผลักดัน ทบตีทำร้ายร่างกายและทำลายรถยนต์ที่เป็นพาหนะเดินทางในการชุมนุม เพื่อสลายการชุมนุมของผู้ฟ้องคดีและประชาชนผู้ร่วมชุมนุม ตลอดจนรุกไล่ตีผู้ชุมนุมที่แตกหนีไปอีกเป็นระยะทางไกลอย่างต่อเนื่อง ทั้งๆ ที่ตามแผนรักษาความปลอดภัย ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่รัฐใช้มาตรการแก้ไขปัญหาการชุมนุมอย่างเป็นขั้นตอนจากเบาไปหาหนัก และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ได้กำหนดหลักการและแนวทางการแก้ไขปัญหาคความรุนแรงในการชุมนุมเรียกร้องไว้ว่า ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการโดยใช้หลักเมตตาธรรมควบคู่กับหลักนิติธรรม แต่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยการชุมนุมในคดีนี้กลับมิได้ใช้มาตรการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนตามแผน ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยได้ร่วมกันออกคำสั่งและดำเนินการใช้กำลังสลายการชุมนุม ซึ่งเป็นมาตรการที่รุนแรงเกินขอบเขตแห่งความจำเป็น อันเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ และประชาชน นิสิต นักศึกษา ไม่อาจใช้สิทธิชุมนุมเพื่อยื่นหนังสือต่อนายกรัฐมนตรีได้ตามความประสงค์ จึงเป็นการล่วงละเมิดสิทธิชุมนุมของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ ที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยรับรองไว้ เป็นความเสียหายที่ไม่อาจกลับคืนสู่สภาพเดิมได้ แม้ว่าความเสียหายดังกล่าวจะไม่มีสิ่งใดทดแทนกับสิทธิชุมนุมที่เสียไป แต่เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานและมีให้เป็นเยี่ยงอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ชุมนุมโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ จึงขอเรียกร้องค่าเสียหายในส่วนนี้เป็นเงินคนละ ๒๐,๐๐๐ บาท และการกระทำดังกล่าวยังเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๓ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๔ ได้รับความเจ็บ รวมทั้งเป็นเหตุให้รถยนต์ของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒๕ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๓๐ ได้รับความเสียหายและทำให้ขาดประโยชน์อันพึงได้รับจากการได้ใช้รถยนต์ดังกล่าว

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบคน ดังนี้ (๑) ค่าเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิในการชุมนุมให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ (ที่ถูกลคือ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๔) เป็นเงินคนละ ๒๐,๐๐๐ บาท

สืบ นาคะเสถียร
(๒)...

สืบ นาคะเสถียร

(ปรีชา นิลพรหม)

(๒) ค่าเสียหายจากการได้รับบาดเจ็บแก่ร่างกายและจิตใจให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๓ เป็นเงิน ๔,๑๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๔ เป็นเงิน ๙,๔๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๕ เป็นเงิน ๑๗,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๖ เป็นเงิน ๔,๑๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๗ เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๘ เป็นเงิน ๑๒,๖๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ เป็นเงิน ๓,๙๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๐ เป็นเงิน ๑๙,๕๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑ เป็นเงิน ๓๘,๕๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ เป็นเงิน ๑๓,๐๐๐ บาท และผู้ฟ้องคดีที่ ๒๔ เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท (๓) ค่าเสียหายที่เกิดกับรถยนต์และค่าขาดประโยชน์จากการใช้รถยนต์ให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๙ เป็นเงิน ๒๕๓,๒๘๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๕ เป็นเงิน ๙๗,๔๕๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๖ เป็นเงิน ๑๑๘,๔๕๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๗ เป็นเงิน ๑๗๔,๔๓๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๘ เป็นเงิน ๑๙๖,๔๕๐ บาท ผู้ฟ้องคดีที่ ๒๙ เป็นเงิน ๑๔๙,๑๐๐ บาท และผู้ฟ้องคดีที่ ๓๐ เป็นเงิน ๔๑๒,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามต้องร่วมกันหรือแทนกันชดใช้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบคน เป็นเงิน ๒,๐๒๐,๒๖๐ บาท

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชดใช้ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหายของผู้ฟ้องคดีแต่ละคนตามข้อ ๑ นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบคน

๓. ขอให้ศาลคืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนตามส่วนของการชนะคดีแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบคน

ศาลปกครองชั้นต้นได้สวนคู่กรณีและมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาสั่งรับหรือไม่รับคำฟ้องแล้ว เห็นว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามและเจ้าหน้าที่ตำรวจตามแผนรักษาความปลอดภัยการประชุมคณะรัฐมนตรี (นอกสถานที่) ในการวางกำลัง แนวลวดหนาม และแผงเหล็กกัน และจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกเพื่อสั่งการอนุมัติเห็นชอบการดำเนินการของผู้บัญชาการเหตุการณ์ เป็นไปโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาความสงบ ป้องกันเหตุร้ายที่อาจเกิดขึ้น รวมตลอดถึงรักษาความปลอดภัยให้บุคคลสำคัญด้วย จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจทางปกครอง ซึ่งเป็นการกระทำในทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง และความเสียหายที่เกิดจากการกระทำในส่วนนี้ต่อผู้ฟ้องคดีในอันที่ไม่อาจใช้สิทธิข่มขู่เพื่อยื่นหนังสือต่อนายกรัฐมนตรี อาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนการกระทำต่อมาที่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าจับกุมผู้ชุมนุมบางส่วน เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนสถานที่ที่จัดให้ผู้ชุมนุมพักอยู่ โดยแจ้งให้

สำเนาถูกต้อง

/ฝ่ายผู้ชุมนุม...

สืบตำรวจโทหญิง

[Handwritten signature]

(ปรีชา นิลพรหม)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ

ฝ่ายผู้ชุมนุมทราบแล้ว แต่ผู้ชุมนุมไม่ได้หยุดอยู่ที่ที่จัดเตรียมไว้ ณ บริเวณที่ว่างข้าง
 ธนาคารกรุงไทย สาขาถนนเพชรเกษม อำเภอหาดใหญ่ แต่ได้เคลื่อนเข้ามาที่สะพานจุดบุญสูงอุทิศ
 ซึ่งเป็นจุดสกัดที่วางไว้ตามแผนรักษาความปลอดภัย เป็นการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมาย
 วิธีพิจารณาความอาญาในอันที่จะปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งการสลายการชุมนุมก็เป็นส่วน
 ของวิธีการและขั้นตอนในการจับกุม การจับกุมและการสลายการชุมนุมในเหตุการณ์นี้
 จึงมิใช่การกระทำทางปกครอง แต่เป็นการกระทำในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพราะมี
 วัตถุประสงค์เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดไปลงโทษ และข้อเท็จจริงปรากฏตามคำชี้แจง
 ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าได้มีการดำเนินคดีอาญากับผู้ถูกจับกุมแล้ว ความเสียหายที่เกิดขึ้น
 กับผู้ฟ้องคดี อันเนื่องจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีในส่วนนี้จึงไม่อาจกำหนดค่าบังคับได้
 จึงมีคำสั่งรับคำฟ้องตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๔ ที่ให้ศาลกำหนดค่าบังคับ
 ให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายจากการที่ไม่อาจใช้สิทธิชุมนุมเพื่อยื่นหนังสือต่อ
 นายกรัฐมนตรีไว้พิจารณา และไม่รับคำฟ้องตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ ๑๓ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๓๐
 ที่ให้ศาลกำหนดค่าบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายจากการได้รับบาดเจ็บและ
 ค่าเสียหายของทรัพย์สินอันเกิดจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีไว้พิจารณา โดยให้คืน
 ค่าธรรมเนียมศาลในส่วนของค่าเสียหายดังกล่าวแก่ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๓ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๓๐
 ผู้ฟ้องคดีที่ ๑๓ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๓๐ ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับ
 คำฟ้องบางประเด็นไว้พิจารณาดังกล่าวต่อศาลปกครองสูงสุด ต่อมา ศาลปกครองสูงสุด
 มีคำสั่งที่ ๗๑๓/๒๕๔๗ ยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การว่า มาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วน
 ราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจ
 หน้าที่ ๕ ประการ คือ (๑) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี
 พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ
 (๒) ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและตามกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับ
 ความผิดอาญา (๓) ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รักษาความปลอดภัยในชีวิตและ
 ทรัพย์สินของประชาชน และให้บริการแก่สังคมในอำนาจหน้าที่ของกรมตำรวจ (๔) รักษา
 ความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมาย
 กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมตำรวจหรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย
 อำนาจหน้าที่ดังกล่าวในข้อ (๑) (๒) (๓) และ (๔) เป็นอำนาจหน้าที่ตามกระบวนการยุติธรรม

สำเนาถูกต้อง

/ทางอาญา...

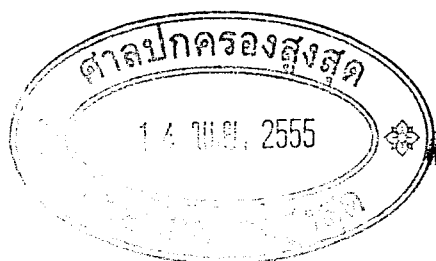
ส.บ.ค.ว.ท.ท.ท.

(Signature)

(ปรีชา นิลพรหม)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ

ทางอาญา เพราะจะต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ทางปกครองมีอยู่เพียงประการเดียว คือ ในข้อ (๕) เช่นอำนาจหน้าที่ของกองทะเบียน กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ในการออกใบอนุญาตและการวางระเบียบการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน กฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์ กฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำ ฯลฯ ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เป็นต้น ดังนั้นการจัดทำแผนรักษาความปลอดภัยการประชุมคณะรัฐมนตรี การแต่งตั้งผู้ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ตามแผนรักษาความปลอดภัย ตลอดจนการจัดวางกำลัง แนวลาดหนาม และแผงเหล็กกั้น และการจัดตั้งศูนย์อำนวยการร่วมเพื่อสั่งการอนุมัติเห็นชอบของผู้บัญชาการเหตุการณ์ ซึ่งเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในราชอาณาจักร จึงมิใช่การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในทางปกครองดังที่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัย แต่เป็นการปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานเจ้าพนักงานตำรวจในกรณีดังกล่าวคือศาลยุติธรรม และการกระทำดังกล่าวเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกับการจับกุมและการสลายการชุมนุมโดยไม่อาจแยกออกจากกันได้ เพราะหากไม่มีการกระทำดังกล่าว ก็ไม่สามารถจับกุมหรือสลายการชุมนุมได้ เมื่อศาลปกครองชั้นต้นเห็นว่าการจับกุมและการสลายการชุมนุมเป็นการกระทำในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม แต่กลับเห็นว่าการกระทำก่อนหน้านั้นเป็นการกระทำในทางปกครองและอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง จะทำให้เขตอำนาจของศาลยุติธรรมและศาลปกครองทับซ้อนกัน ซึ่งไม่ใช่เจตนารมณ์ของกฎหมาย และก่อนที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสามสิบคนจะยื่นฟ้องคดีนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้ยื่นฟ้องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายวันมูฮะมัดนอร์ มะทา) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (พลตำรวจเอก สันต์ ศรุตานนท์) รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (พลตำรวจเอก ธวัชชัย ภัยลี) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา (พลตำรวจตรี สันฐาน ชยนนท์) และเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติตามคำสั่งกรณีปราบปรามการชุมนุมคัดค้านโครงการท่อก๊าซไทย - มาเลเซีย ณ บริเวณหน้าโรงแรมเจ. บี. อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ต่อศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองสงขลา) โดยอาศัยข้อเท็จจริงอันเป็นมูลเหตุเดียวกันกับคดีนี้ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่ง

ไม่รับ...
สำเนาถูกต้อง

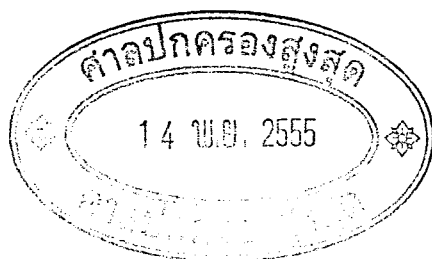
พันตำรวจโทหญิง

(ปริษา นิลพรหม)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ

ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา โดยวินิจฉัยว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันเป็นการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ไม่ใช้การกระทำทางปกครอง จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ตามคดีหมายเลขดำที่ ๔๑๘/๒๕๔๖ หมายเลขแดงที่ ๔๙๕/๒๕๔๖ ศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องคดีนี้ไว้พิจารณาเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดีที่ ๖ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒๔ กับพวก รวม ๒๕ คน ได้นำคดีซึ่งมีข้อเท็จจริงเดียวกันนี้ยื่นฟ้องต่อศาลจังหวัดสงขลา ตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๘๑๘/๒๕๔๖ โดยฟ้องพลตำรวจเอก สันต์ ศรุตตานนท์ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติขณะเกิดเหตุ กับพวกซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ขณะเกิดเหตุรวม ๓๘ คน ในคดีอาญา ตามมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๐ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๒๐๗ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๙๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งศาลจังหวัดสงขลาได้มีคำสั่งให้ไต่สวนมูลฟ้อง แสดงว่าคดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม และการฟ้องเรียกค่าเสียหายคดีนี้ถือได้ว่าเป็นการฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ซึ่งต้องยื่นฟ้องต่อศาลจังหวัดสงขลา ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามจึงเห็นว่าศาลปกครองไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งคดีนี้ ศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบที่จะมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา

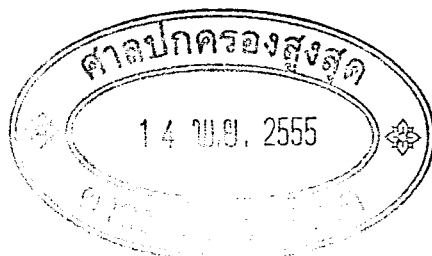
การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ตลอดจนเจ้าพนักงานตำรวจในคดีนี้ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี เนื่องจากการชุมนุมอันเป็นมูลเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ชุมนุมคัดค้านนโยบายของรัฐบาลได้ทำการชุมนุมโดยฝ่าฝืนกฎหมาย กล่าวคือ การชุมนุมมิได้เป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ ตามมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ แต่เป็นการชุมนุมในลักษณะฝ่าฝืนกฎหมาย ใช้ความรุนแรง ขัดคำสั่งของเจ้าพนักงานตำรวจที่สั่งให้ยุติการเคลื่อนย้ายกำลังของผู้ชุมนุมไปยังบริเวณกำหนดหวงห้าม ใช้กำลังประทุษร้ายเจ้าพนักงานตำรวจที่ไปรักษาความสงบ มีและพกพาอาวุธ ทำให้เสียหาย ทำลายทรัพย์สินอันเป็นสาธารณประโยชน์ เจ้าพนักงานได้ทำการจับกุมผู้ชุมนุมในที่เกิดเหตุ จำนวน ๑๒ คน ในข้อหาและฐานความผิดเดียวกัน คือ มั่วสุมกันกระทำให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง โดยมีอาวุธ โดยผู้กระทำ ความผิดเป็นหัวหน้าหรือเป็นผู้มีหน้าที่สั่งการในการกระทำ ความผิดนั้น ไม่เลิกมั่วสุมตามคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ร่วมกันต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานในการปฏิบัติ

/ตามหน้าที่...
สำเนาออกต้อง
สืบตำรวจไทย หญิง *Wale*
(ปรีชา นิลพรหม)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ

ตามหน้าที่โดยใช้กำลังประทุษร้ายโดยมีและใช้อาวุธและร่วมกันกระทำความผิดด้วยกัน ตั้งแต่สามคนขึ้นไป ร่วมกันทำร้ายเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย ร่วมกันทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า ทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินที่ใช้ หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ พาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้าน ทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควร ซึ่งพนักงานอัยการจังหวัดสงขลาได้มีคำสั่งฟ้องและยื่นฟ้องผู้ต้องหาทั้ง ๑๒ คน ต่อ ศาลจังหวัดสงขลาแล้ว รวมทั้งได้มีการออกหมายจับผู้ต้องหาอื่นอีก ๒๒ คน รวมผู้ต้องหาทั้งหมด จำนวน ๓๔ คน โดยผู้ต้องหาถูกจับเพิ่มได้อีก ๘ คน และถูกฟ้องเป็นคดีอาญาต่อ ศาลจังหวัดสงขลาแล้วเช่นกัน

ขั้นตอนและวิธีการจัดทำแผนรักษาความสงบเรียบร้อย และแผนรักษาความปลอดภัยในการประชุมคณะรัฐมนตรี (นอกสถานที่) ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕ เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งระเบียบปฏิบัติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ได้มีแผนแม่บทต่างๆ กำหนดให้ส่วนราชการในสังกัดถือปฏิบัติและออกแผนรองรับการปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยการรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยในการประชุมคณะรัฐมนตรี (นอกสถานที่) ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสงขลาในฐานะผู้มีอำนาจและหน้าที่เป็นหัวหน้าบริหารส่วนภูมิภาคของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จัดทำแผนชื่อ "แหลมสน ๐๕/๒๕๔๕" ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ โดยอ้างอิงแผนแม่บท ดังนี้ (๑) แผนให้ความปลอดภัยนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี ฯลฯ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ปก.๑๑) ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๓๐ (๒) แผนรักษาความสงบแห่งชาติ (รช. ๑๔๑) (๓) คำสั่งกรมตำรวจ ที่ ๑๓๔๘/๒๕๓๑ เรื่อง มาตรการว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ (๔) แผนรักษาความสงบ (กรกฎ/๔๕) ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ (๕) แผนรักษาความสงบของตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา หมายเลขอ้างอิงสำสน แหลมสน ๐๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ (๖) แผนรักษาความปลอดภัยการประชุมคณะรัฐมนตรี (นอกสถานที่) ของตำรวจภูธรภาค ๘ หมายเลขอ้างอิงสำสน พ.ศ. ๐๐๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ และ (๗) แผนที่ประเทศไทย มาตรฐาน ๑:๕๐,๐๐๐ ระวังพื้นที่รับผิดชอบจังหวัดสงขลา เมื่อผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสงขลาอนุมัติแผนแล้ว ได้แจกจ่ายแผนให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อถือปฏิบัติ การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวจึงเป็นการกระทำโดย

/ชอบด้วยกฎหมาย...

สำเนาถูกต้อง

สืบตำรวจโทหญิง

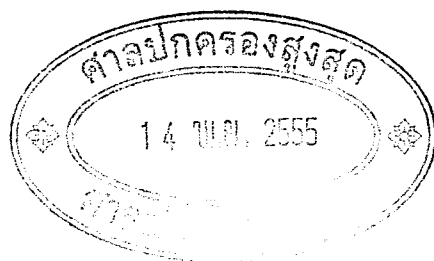
(ปรีชา นิลพรหม)

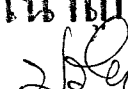
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ

ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามจึงไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ส่วนการที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องค่าเสียหายที่ไม่อาจใช้สิทธิชุมนุมเพื่อยื่นหนังสือต่อนายกรัฐมนตรีได้นั้น ไม่มีกฎหมายกำหนดให้เรียกร้องค่าเสียหายส่วนนี้ได้ ทั้งในคำฟ้องก็ไม่ได้แสดงให้เห็นว่าการไม่อาจใช้สิทธิชุมนุมดังกล่าวทำให้เกิดความเสียหายอย่างไร คิดเป็นเงินจำนวนเท่าใด และค่าเสียหายที่เรียกร้องก็สูงเกินไป อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการออกคำสั่งและดำเนินการสลายการชุมนุมไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นประเด็นหลัก จึงเป็นการฟ้องคดีตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อคดีนี้เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ แต่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๖ จึงล่วงเลยระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว ชอบที่ศาลปกครองชั้นต้นจะมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา

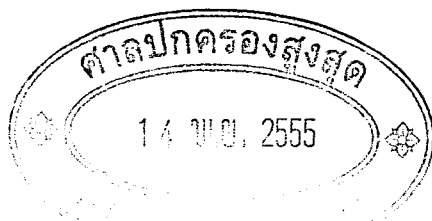
ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้ไม่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง แต่อยู่ในเขตอำนาจศาลยุติธรรม คือ ศาลจังหวัดสงขลา ขอให้ศาลปกครองชั้นต้นดำเนินการตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๕๒ ศาลปกครองชั้นต้นจึงจัดทำความเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลส่งไปยังศาลจังหวัดสงขลา ต่อมา ศาลจังหวัดสงขลาส่งความเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลมายังศาลปกครองชั้นต้น โดยศาลจังหวัดสงขลาเห็นพ้องด้วยกับศาลปกครองชั้นต้นว่าคดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ คัดค้านคำให้การว่า ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์การสลายการชุมนุม การพกพาอาวุธปืน การทำร้ายร่างกายเจ้าพนักงานตำรวจ และการทำลายทรัพย์สินสาธารณะประโยชน์ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การนั้น ศาลจังหวัดสงขลาได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๒๓๒๑/๒๕๕๗ พิพากษายกฟ้องโจทก์ สำหรับจำเลยทั้งยี่สิบ โดยวินิจฉัยว่า กลุ่มผู้ชุมนุมที่เดินทางมายังอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จนกระทั่งเวลาเกิดเหตุสลายการชุมนุม เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย มีเจตนาใช้สิทธิตามมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็นว่า กลุ่มผู้ชุมนุมได้ชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ ไม่มีท่าทีที่แสดงให้เห็นว่าจะใช้กำลังบุกฝ่าแฉกเหล็กที่เจ้าหน้าที่กั้นถนนไว้

1/เข้าไป
สำเนาถูกต้อง
 สิบตำรวจโทหญิง
 (ปรีชา นิลพรหม)
 เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชั้นอุทธรณ์

เข้าไปในบริเวณโรงแรมเจ.บี. แต่อย่างไรก็ตาม นอกจากนั้น คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ก็ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า การชุมนุมของผู้ชุมนุมในครั้งนี้เป็นการใช้สิทธิในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธตามมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เช่นกัน ความเห็นตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดสงขลา ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และความเห็นของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา มีข้อเท็จจริงสอดคล้องกันกับภาพและเสียงตามแผ่นบันทึกภาพและเสียง (แผ่น วิ.ซี.ดี.) บันทึกเหตุการณ์ก่อนที่จะมีการใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ ที่ได้นำเสนอต่อศาลประกอบในชั้นใต้สวนเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ ประกอบคำร้องชี้แจงความเห็นเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลฉบับลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ แล้ว โดยข้อเท็จจริงปรากฏภาพและเสียงชัดแจ้งว่า ก่อนที่เจ้าพนักงานตำรวจจะใช้กำลังสลายการชุมนุมกลุ่มผู้ชุมนุมและผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ฟ้องคดีที่ ๒๓ นั้น กลุ่มผู้ชุมนุมได้หยุดพักรอฟังการเจรจาเพื่อขอเข้าไปชุมนุมในบริเวณสวนหย่อมข้างอาคารจอดรถโรงแรมเจ.บี. ตามที่กำหนดนัดหมายกับนายวัชรพันธ์ จันทรวงศ์ ผู้ช่วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรีและผู้ประสานงานกับผู้ชุมนุมในขณะนั้น ที่บริเวณสะพานจุดบุญสูงอุทิศ ในอาการสงบและปราศจากอาวุธ ดังนั้น ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้สิทธิในการชุมนุมของผู้คัดค้านรวมทั้งผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ ย่อมรับฟังได้ว่าเป็นการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ อันเป็นการใช้สิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย การจำกัดเสรีภาพการชุมนุมจึงไม่อาจกระทำได้ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ นอกจากนี้ การจะจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมโดยอ้างเหตุว่าเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงในราชอาณาจักรนั้น จะต้องเป็นกรณีที่ประเทศตกอยู่ในภาวะสงครามหรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก ดังที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เท่านั้น ซึ่งคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ก็ได้วินิจฉัยถึงเรื่องนี้ไว้ว่าการจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมนั้น ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๔ วรรคสอง อนุญาตให้ทำได้ก็เฉพาะกรณีอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะและเพื่อคุ้มครองความสะอาดของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะเท่านั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐจะอ้างเหตุในการรักษาความสงบเรียบร้อยมาจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมได้ ก็เฉพาะในภาวะสงครามหรือกรณีที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกหรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเท่านั้น การที่

สืบตำรวจโทหญิง

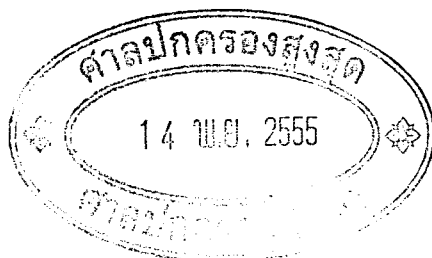
//เจ้าหน้าที่...
สำเนาถูกต้อง

[Signature]

(ปริยา นิลพรหม)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองชำนาญการ

เจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งสิ่งกีดขวางและตั้งแถวตำรวจ เพื่อขัดขวางการชุมนุมของผู้คัดค้านที่ประสงค์เพียงจะชุมนุม เพื่อยื่นหนังสือต่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยสงบและปราศจากอาวุธ จึงเป็นการกระทำที่ปราศจากอำนาจตามที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ และไม่อาจนับเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่เดือดร้อนและประสงค์จะชุมนุมเรียกร้องให้มีการแก้ปัญหาของตน รวมทั้งมิได้ใช้หลักถ้อยที่ถ้อยอาศัยตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีได้เคยให้ความเห็นชอบในแนวทางการแก้ไขปัญหาการชุมนุมไว้ ซึ่งกรมการปกครองได้แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้ต้องมีหน้าที่เป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๒๐/๒๕๔๐ ทราบแล้วว่ามีข้อกำหนดแนวทางเบื้องต้นในการแก้ไขปัญหาการชุมนุมเรียกร้องของประชาชนโดยสันติวิธีไว้ ๗ ประการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่รัฐถือปฏิบัติ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๔.๒/ว ๓๐๖ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และแผนกรกฎ/๔๕ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามอ้างว่าเป็นแม่บทของเจ้าพนักงานตำรวจ ก็ระบุถึงวิธีการดำเนินการกับกลุ่มผู้ชุมนุมว่าจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนจากเบาไปหาหนัก แต่กลับปรากฏข้อเท็จจริงตามรายงานการตรวจสอบของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้เตรียมแผนรักษาความปลอดภัยมีทัศนคติเชิงลบต่อผู้ชุมนุมคัดค้านโครงการท่อก๊าซ จึงทำให้ประเมินสถานการณ์กำหนดแผนวิธีและดำเนินการโดยเลือกที่จะให้น้ำหนักเชื่อและใช้ข้อมูลจากแหล่งข่าวที่รายงานสอดคล้องกับทัศนคติเชิงลบของตน แม้เจ้าหน้าที่สันติบาลจะให้ความเห็นว่า หากปล่อยให้ผู้ชุมนุมไปชุมนุมบริเวณที่ผู้ชุมนุมต้องการ ก็เชื่อว่าจะไม่เกิดความรุนแรง ดังนั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงปฏิเสธไม่ยอมให้ผู้ชุมนุมเข้ามาอยู่บริเวณสวนหย่อมข้างโรงแรมเจ.บี. แต่กำหนดให้ผู้ชุมนุมอยู่ห่างจากโรงแรมเจ.บี. ประมาณ ๓๐๐ เมตร พร้อมจัดวางแนวลวดหนามและแผงเหล็กกันขวางมิให้กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าถึงตัวอาคารโรงแรมเจ.บี. โดยมีได้แจ้งให้ประชาชนผู้ชุมนุมทราบโดยทั่วกัน อย่างชัดเจน และเตรียมกำลังตำรวจไว้ ๑,๐๐๐ นาย และได้เรียกกำลังเสริมเป็นทหารพลร่มอีก ๑๐๐ นาย เมื่อฝ่ายเจ้าหน้าที่ได้เจรจากับผู้นำการชุมนุมขอให้กลุ่มผู้ชุมนุมเปลี่ยนจุดชุมนุมไปยังสถานที่ที่ทางจังหวัดจัดไว้ให้ แล้วตกลงกันไม่ได้ แทนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะตั้งอยู่ในความสงบและหาทางหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดความตึงเครียดหรือการเผชิญหน้า ซึ่งเจ้าหน้าที่อาจกระทำได้ด้วยการใช้รถกระจายเสียง กระจายเสียงออกไปหรือแจ้งข่าวให้ผู้ร่วมชุมนุมซึ่งมีจำนวนมาก ได้ทราบสถานการณ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทำหน้าที่บัญชาการกลับสั่งให้ตำรวจเดินแถวข้ามแนว

/แพ่งเหล็ก...

สำเนาถูกต้อง

สืบตำรวจโทหญิง

(ปรีชา นิลพรหม)

เจ้าหน้าที่ศาลปกครองจังหวัด...

